

บทที่ 4

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

4.1 สภาพของกลุ่มตัวอย่าง

สภาพของกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏในตารางต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3 กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	175	42.68
หญิง	235	57.32
รวม	410	100.00

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า เพศชายมีจำนวน 175 คน และเพศหญิงมีจำนวน 235 คน ซึ่งแต่ละเพศมีจำนวนเท่า ๆ กัน โดยเพศหญิงมีจำนวนมากกว่าเพศชายเล็กน้อย

ตารางที่ 4 กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพของบิดา

อาชีพของบิดา	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ	65	15.90
รับจ้าง	110	26.80
ค้าขาย	60	14.60
กลสิกรรม	126	30.70
กรรมกร	16	3.90
ทำงานในบริษัท	9	2.20
ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม	5	1.20
อื่น ๆ ¹	19	4.60
รวม	410	100.00

¹ หมายถึง อาชีพอื่น ๆ ที่ไม่ใช่อาชีพ 7 ประเภทดังกล่าว

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า อาชีพส่วนใหญ่ของบิดา คือ กลสิกรรม

ตารางที่ 5 กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพของมารดา

อาชีพของมารดา	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ	25	6.10
รับจ้าง	90	22.00
ค้าขาย	70	17.10
กลสิกรรม	129	31.50
กรรมกร	4	1.00
ทำงานในบริษัท	2	0.50
ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม	17	4.10
แม่บ้าน	56	13.70
อื่น ๆ ¹	17	4.10
รวม	410	100.00

¹ หมายถึง อาชีพอื่น ๆ ที่ไม่ใช่อาชีพ 8 ประเภทดังกล่าว

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า อาชีพส่วนใหญ่ของมารดา คือ กลสิกรรม

4.2 ผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลการวิจัยและอภิปรายผลเกี่ยวกับการวัดค่านิยม มีดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่านิยมแต่ละด้าน

ค่านิยม	คะแนนเฉลี่ย (X)	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
ทางวิชาการ	40.63	4.47
ทางเศรษฐกิจ	39.98	5.47
ทางสุนทรียภาพ	34.01	5.60
ทางสังคม	45.86	5.34
ทางการเมือง	37.09	4.49
ทางศาสนา	42.26	5.11

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนได้คะแนนค่านิยมทั้ง 6 ด้าน ยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ และค่านิยมที่นักเรียนเลือก เรียงจากลำดับสูงไปต่ำ คือ ค่านิยมทางสังคม ค่านิยมทางศาสนา ค่านิยมทางวิชาการ ค่านิยมทางเศรษฐกิจ ค่านิยมทางการเมือง และค่านิยมทางสุนทรียภาพ การที่ผลการวิจัยปรากฏออกมาเช่นนี้ อาจพิจารณาตามความเป็นไปได้ดังนี้

1. ค่านิยมทางสังคม เป็นค่านิยมที่เป็นแรงจูงใจให้บุคคลสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น และการเข้ามามีส่วนร่วมในสังคม มีความรักเพื่อนมนุษย์ บุคคลพวกนี้จึงมีจุดมุ่งหมายอยู่ที่บุคคลอื่น จึงมักเป็นคนที่มีความเมตตากรุณาเห็นใจผู้อื่น อาจจะเนื่องมาจาก ประการแรก กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดนั้นอยู่ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่ต้องการการยอมรับจากบุคคลต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น เช่น สังคมกับเพื่อนทั้งเพศเดียวกันและเพื่อนต่างเพศและสังคมอื่น ๆ ซึ่งเป็นการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นความต้องการที่มนุษย์ขาดไม่ได้ และเมื่อสังคมมีการเปลี่ยนแปลงบุคคลในสังคมก็ต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมทาง

สังคม ทั้งนี้เพื่อให้ตนเองเป็นที่ยอมรับจากสังคมที่ตนอาศัยอยู่ ประการที่สอง สังคมไทยส่วนใหญ่เป็นสังคมเกษตรกรรมซึ่งพ่อแม่ส่วนใหญ่จะมีอาชีพกสิกรรม (ดูตารางที่ 4 และ 5) คนไทยในชนบทที่อาศัยอยู่ในละแวกเดียวกันจะมีความผูกพันใกล้ชิดกัน และมีความรู้สึกเหมือนเป็นญาติพี่น้อง ใครได้รับความเดือดร้อนก็ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เช่น การลงแขกทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ ลงแขกทำนา ลงแขกสร้างบ้าน เป็นต้น นอกจากนี้ การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม เช่น การทำบุญกุศล การจัดงานพิธีต่าง ๆ ความทุกข์ ความสนุกสนาน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ระบบอาวุโส ยังถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งที่อยู่ในขอบข่ายของค่านิยมทางสังคม ดังนั้นจากประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กที่ได้รับจากสังคมที่เขาอาศัยอยู่ จึงทำให้เขาจะประพฤติปฏิบัติตนอย่างไร จึงจะได้รับการยอมรับจากสังคม ประการสุดท้าย อาจจะเป็นเพราะลักษณะเด่นของค่านิยมทางสังคม คือ จูงใจให้บุคคลสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น มีจุดมุ่งหมายอยู่ที่บุคคลอื่น โดยใช้ความสุภาพเป็นเครื่องปรุงแต่งทางสังคม เพื่อให้ตนเองดูน่ารัก น่าสนใจในสายตาของผู้อื่น จากผลการวิจัยของสุนทรียา (2529) พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา จังหวัดเพชรบุรี มีค่านิยมทางสังคมสูงสุด และดุณี (2532) พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา และสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จังหวัดขอนแก่น มีค่านิยมทางสังคมสูงสุดเช่นกัน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ นิว (New, 1977) ที่พบว่า นักศึกษาที่เรียนอยู่ประจำห้อง มีค่านิยมทางสังคมสูง เกษม (2534) พบว่า นักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ให้ความสำคัญแก่ค่านิยมการได้รับการยกย่องในสังคมสูง และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายให้ความสำคัญแก่ค่านิยมความมีน้ำใจเมตตาอารีสูง นอกจากนี้ อริยา (2535) พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยนครสวรรค์ มีค่านิยมทางสังคมอยู่ในระดับมากเช่นกัน

2. ค่านิยมทางศาสนา เป็นค่านิยมที่ทำให้บุคคลสนใจศึกษาค้นคว้าเรื่องระเบียบอันดีงามของส่วนรวม บรรณานจะนับถือศาสนา และยึดถือคำสั่งสอนตามหลักของศาสนาเป็นสรณะในการดำรงชีวิต เพื่อความมั่นคงและความสงบสุขในชีวิต บุคคลพวกนี้จะมองเห็นความดีแฝงอยู่ในทุกเหตุการณ์สนใจที่จะแสวงหาสัจธรรม และแยกตัวออกจากชีวิตที่เฟลิดเฟลิต ความสะดวกสบายต่าง ๆ สาเหตุที่ทำให้ค่านิยมทางศาสนาได้รับเลือกเป็นอันดับที่สอง อาจจะเนื่องมาจากคนไทยส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ และปฏิบัติตามหลักธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า พุทธศาสนา

เข้ามาเกี่ยวข้องกับชีวิตของคนไทยตั้งแต่เกิดจนตาย เช่น พิธีรดน้ำในงานมงคลสมรส พิธีทำขวัญ นาค พิธีวางศิลาฤกษ์ พิธีอานน้ำศพ เป็นต้น มีการอบรมศีลธรรมหรือหลักธรรมทางพุทธศาสนา ให้แก่บุตรหลานตั้งแต่เล็ก ๆ ดังนั้นพุทธศาสนาจึงสร้างค่านิยมในสังคมไทย ถึงแม้สังคมไทยในปัจจุบันจะเปลี่ยนแปลงไปมากก็ตาม แต่คนไทยก็ยังนับถือประเพณีปฏิบัติตามหลักธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าด้วยดีตลอดมา จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ค่านิยมทางศาสนาได้รับเลือกเป็นอันดับสอง

3. ค่านิยมทางวิชาการ เป็นค่านิยมที่เป็นแรงจูงใจให้บุคคลต้องการศึกษาหาความรู้ ความจริงพวกนี้จึงมักเป็นนักปราชญ์ หรือนักวิทยาศาสตร์ เป็นต้น สาเหตุที่ทำให้ค่านิยมทางวิชาการได้รับเลือกเป็นอันดับสี่ อาจจะเนื่องมาจาก ประการแรก กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีผลการเรียนอยู่ระหว่าง 2.00-2.49 (ดูตารางผนวกที่ 1) ซึ่งค่อนข้างต่ำ จึงส่งผลให้มีค่านิยมทางวิชาการรองจากค่านิยมอื่น ๆ ประการที่สอง สังคมไทยยังผูกพันกับระบบศักดินามาเป็นเวลานาน ซึ่งระบบศักดินามีบทบาทสำคัญในการสร้างค่านิยมในสังคมไทย เช่น ค่านิยมของความอยากเป็นเจ้าเป็นนาย และมีศรัทธาในบรรดาศักดิ์ ชอบรับราชการ เป็นต้น นอกจากนี้ สังคมไทยยังยกย่องผู้อาวุโส ครูบาอาจารย์ นักปราชญ์ ผู้รู้ และสนับสนุนการเล่าเรียนวิชาการศึกษาของกุลบุตร ดังนั้น การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาส่วนใหญ่ จึงมุ่งอบรมสั่งสอนให้เด็กได้ศึกษาหาความรู้ เพื่อที่จะได้ประสบความสำเร็จในชีวิต ประกอบอาชีพที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูง เป็นที่ยกย่อง เชิดหน้าชูตาของครอบครัวและวงศ์ตระกูล ดังนั้นบุคคลจึงต้องศึกษาหาความรู้มาเลื่อนฐานะของตนเอง เพราะการมีความรู้ หมายถึง การทำงานที่มีเกียรติ มีตำแหน่งที่ดีขึ้น นำมาซึ่งฐานะทางสังคมและความร่ำรวย ทั้งนี้เพราะค่านิยมทางวิชาการเป็นค่านิยมที่สนับสนุนซึ่งกันและกัน กับค่านิยมทางเศรษฐกิจ จากเหตุผลดังกล่าว ค่านิยมทางวิชาการจึงได้รับเลือกเป็นอันดับสาม

4. ค่านิยมทางเศรษฐกิจ เป็นค่านิยมที่ช่วยกระตุ้นให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ สนใจ ต่อสิ่งที่มีประโยชน์ มีความสะดวกสบายต่อร่างกาย จึงชอบกิจกรรมที่จะนำไปสู่ความมั่งคั่ง เช่น งานธุรกิจ การผลิต การตลาด และการค้า เป็นต้น สาเหตุที่ค่านิยมทางเศรษฐกิจได้รับเลือกเป็นอันดับสาม อาจจะเนื่องมาจากประการแรก รายได้ของครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 1,001-3,000 บาทต่อเดือน (ดูตารางผนวกที่ 2) จะเห็นได้ว่าค่อนข้างต่ำเมื่อจะเปรียบเทียบกับภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน และจากการที่ได้รับประสบการณ์โดยตรง ตลอดมาตั้งแต่วัยเด็กที่ได้พบเห็นการดำรงชีวิตอยู่ด้วยการแข่งขัน ต่อสู้ดิ้นรน ให้ได้มาซึ่งรายได้เพื่อให้

เพียงพอกับการอยู่รอด ค่านิยมทางเศรษฐกิจจึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับเงิน ซึ่งถือว่าเป็นตัวกลางของการแลกเปลี่ยนสิ่งของและบริการต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการของบุคคล ยิ่งมีเงินมากก็ยิ่งมีอำนาจที่จะซื้อหรือแสวงหาสิ่งอำนวยความสะดวกสบายมากขึ้น มีฐานะมั่นคงนำมาซึ่งอำนาจและอิทธิพลเหนือผู้อื่น เป็นที่ยอมรับในสังคม ดังนั้นคนส่วนใหญ่จึงให้ความสำคัญแก่เงิน ดังที่อาานท์ (2515) กล่าวไว้ว่า "...เงิน เป็นตัวกลางของการแลกเปลี่ยน เงินได้กลายมาเป็นสิ่งที่สังคมยอมรับและทุกคนปรารถนาจะได้มาเป็นเจ้าของ เพราะเงินสามารถนำไปใช้แลกเปลี่ยนกับสิ่งของทุกชนิดที่มีอยู่ในโลกนี้ เงินจึงเป็นค่านิยมที่สำคัญยิ่งของสังคมไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในขณะที่สังคมปัจจุบันกำลังชื่นชมในวัตถุนิยม (Materialism) ทำให้เงินมีอิทธิพลที่จะบันดาลทุกสิ่งทุกอย่างอันเป็นที่ปรารถนาของบุคคล..." อีกประการหนึ่ง เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ (Maslow, 1986 : อ้างถึงใน พรณี, 2528) พบว่า ค่านิยมทางเศรษฐกิจมีความเกี่ยวข้องกับความต้องการในขั้นพื้นฐานของมาสโลว์เป็นอันมาก เนื่องจากเป็นขั้นแห่งความต้องการที่จำเป็น เช่น ปัจจัยสี่ ได้แก่ อาหาร น้ำ อากาศ เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค รวมทั้งความต้องการที่จะได้รับความสุขและความสะดวกสบายทางร่างกาย ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิต มนุษย์จะขาดไม่ได้ แต่การจะได้มาซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านั้น จะต้องใช้เงินเป็นสิ่งแลกเปลี่ยน ดังนั้น ค่านิยมทางเศรษฐกิจจึงได้ถ่ายทอดสู่เด็กและพัฒนาเป็นค่านิยมที่เด็กเห็นว่ามีค่าสำคัญต่อตนเอง

5. ค่านิยมทางการเมือง เป็นค่านิยมที่ชักนำให้บุคคลแสวงหาอำนาจ ชอบการแข่งขันหรือต่อสู้ดิ้นรน ชอบเป็นผู้นำในกิจการต่างๆ สาเหตุที่ค่านิยมทางการเมืองได้รับเลือกเป็นอันดับที่ห้า อาจจะเป็นเนื่องจาก ประการแรก การอบรมเลี้ยงดูและการปลูกฝังของสังคม ซึ่งเริ่มมาตั้งแต่วัยเด็ก เพราะค่านิยมเกิดจากการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ได้รับการที่บิดามารดาของกลุ่มตัวอย่างมีรายได้ค่อนข้างต่ำ ฐานะยากจน เรื่องของการเมืองจึงมีความจำเป็นน้อยกว่าเรื่องปากเรื่องท้อง และโดยทั่วไปคนไทยส่วนใหญ่ไม่สนใจเรื่องการเมือง เนื่องจากมีความเชื่อว่า การเมืองเป็นเรื่องของผู้มีอำนาจในการปกครองจึงปล่อยให้กลุ่มผู้มีอำนาจดำเนินการกันไป จากเหตุผลดังกล่าวจึงส่งผลให้สังคมไทยไม่อบรมหรือปลูกฝังค่านิยมทางการเมืองให้แก่เด็กก็เป็นได้ ประการที่สอง การพัฒนาทางการเมืองของไทยยังอยู่ในระดับที่ค่อนข้างช้า ความแปรปรวนทางการเมืองมีมาก ถึงแม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2475 แล้วก็ตาม คนไทยก็ยังไม่เห็นรูปแบบของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

ที่แท้จริงเสียที และในปัจจุบันภาพพจน์ทางการเมืองของไทยก็มักจะปรากฏผลในทางลบออกมาให้เห็นอยู่เสมอ เช่น ความวุ่นวายของรัฐสภา การมีความเห็นที่ไม่ตรงกัน ไม่ไว้วางใจกัน เป็นต้น ซึ่งเป็นผลให้คนส่วนใหญ่เกิดความเบื่อหน่ายต่อระบบการเมืองในลำดับต่อมา ส่งผลให้เด็ก ๆ ได้รับความประทับใจในการเรียนรู้ทางการเมืองน้อยมาก ทำให้ไม่มีมโนทัศน์ทางการเมือง ไม่ทราบว่าการเมืองที่แท้จริงคืออะไรกันแน่ ดังนั้น ค่านิยมทางการเมืองจึงได้รับความสนใจจากกลุ่มตัวอย่างน้อยมาก ประการสุดท้าย กลุ่มตัวอย่างก็อยู่ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งยังไม่มีสิทธิ์ในการออกเสียงเลือกตั้ง หรือแสดงสิทธิ์ทางการเมืองต่าง ๆ จึงทำให้ค่านิยมทางการเมืองได้รับเลือกเป็นอันดับห้า

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ ดุชนิ (2532) พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา และสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จังหวัดขอนแก่น เลือกค่านิยมทางการเมืองเป็นอันดับห้าเช่นกัน

6. ค่านิยมทางสุนทรียภาพ เป็นค่านิยมที่ทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจกับประสบการณ์ที่เกิดจากประสาทสัมผัสต่าง ๆ เช่น ความสวยงาม ความกลมกลืน เป็นต้น สาเหตุที่ค่านิยมทางสุนทรียภาพได้รับเลือกเป็นอันดับสุดท้ายอาจจะเนื่องมาจาก ประการแรกสังคมปัจจุบันชื่นชมในวัตถุนิยม ความเจริญทางด้านวัตถุรวดเร็วกว่าความเจริญทางด้านจิตใจ ดังนั้นความพึงพอใจกับประสบการณ์ที่เกิดจากประสาทสัมผัสต่าง ๆ เช่น ความสวยงาม ความกลมกลืน อันหมายถึง ค่านิยมทางสุนทรียภาพจึงลดต่ำลง และประการสุดท้าย ความต้องการทางสุนทรียภาพเป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ซึ่ง มาสโลว์ (Maslow, 1986 : อ้างถึงใน พรณี, 2528) ได้จัดเรียงลำดับความต้องการของมนุษย์ไว้จากขั้นต่ำสุดถึงขั้นสูงสุด 7 ขั้น ดังนี้ 1) ความต้องการทางด้านร่างกาย 2) ความต้องการความปลอดภัย 3) ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ 4) ความต้องการภาคภูมิใจในตนเอง 5) ความต้องการที่จะทำความเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง 6) ความต้องการที่จะรู้และเข้าใจ 7) ความต้องการด้านสุนทรียะ และได้กล่าวไว้ว่า มนุษย์ทุกคนแล้วแต่มีความต้องการที่จะสนองความต้องการให้แก่ตนเองทั้งสิ้น โดยที่มนุษย์จะมีความต้องการขั้นสูง ๆ (ขั้นที่ 5-7) ขึ้นไปได้ ถ้าความต้องการในขั้นต้น ๆ (ขั้นที่ 1-4) ได้รับการตอบสนองเสียก่อน ดังนั้นบุคคลที่จะมีค่านิยมทางสุนทรียภาพได้ จึงควรมีวุฒิภาวะพอสมควรและพร้อมแล้วในความต้องการต่าง ๆ ของชีวิต สำหรับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นวัยรุ่น จึงยังคงต้องการได้รับการตอบสนองความต้องการในขั้นต้น ๆ อีกมาก ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้

ค่านิยมทางสุนทรียภาพได้รับเลือกเป็นอันดับสุดท้าย และผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ รุ่งนา (2525) และวิโรจน์ (2525) พบว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตการศึกษา 1 และ 7 ตามลำดับเลือกค่านิยมทางสุนทรียภาพเป็นอันดับสุดท้าย นอกจากนี้ ดุษฎี (2532) ยังพบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา และสถาบันเทคโนโลยี-ราชมงคล จังหวัดขอนแก่น เลือกค่านิยมทางสุนทรียภาพเป็นอันดับสุดท้ายเช่นกัน

ตารางที่ 7 จำนวนคนและร้อยละของจำนวนคนที่ได้คะแนน 50 คะแนนขึ้นไป ในค่านิยมแต่ละด้าน

ค่านิยม	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
ทางสังคม	110	59.14
ทางศาสนา	33	17.74
ทางเศรษฐกิจ	17	9.14
ทางวิชาการ	15	8.07
ทางสุนทรียภาพ	7	3.76
ทางการเมือง	4	2.15
รวม	186	100.00

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า มีคนที่ได้คะแนน 50 คะแนนขึ้นไป จำนวน 186 คน จากกลุ่มตัวอย่าง 410 คน ซึ่งค่านิยมทางสังคมมีคนได้คะแนนสูงเป็นจำนวนมากที่สุด คือ 110 คน คิดเป็นร้อยละ 59.14 และค่านิยมทางการเมืองมีคนได้คะแนนสูงเป็นจำนวนน้อยที่สุด คือ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.15

ตารางที่ 8 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างเพศกับคะแนนค่านิยมแต่ละด้าน

ค่านิยม						
ทางวิชาการ ทางเศรษฐกิจ ทางสุนทรียภาพ ทางสังคม ทางการเมือง ทางศาสนา						
เพศ	.0117	-.0007	-.0865	.1791**	-.1074	-.0148

** $p < .001$

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า เพศมีความสัมพันธ์กับค่านิยมทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยเพศกับค่านิยมทางสังคมมีความสัมพันธ์กันทางบวก ความสัมพันธ์ในทางบวก หมายความว่า ถ้าเพศใดเพศหนึ่งมีค่านิยมทางสังคมสูง อีกเพศหนึ่งก็จะมีค่านิยมทางสังคมสูงเช่นกัน หรือถ้าเพศใดเพศหนึ่งมีค่านิยมทางสังคมต่ำ อีกเพศหนึ่งก็จะมีค่านิยมทางสังคมต่ำเช่นกัน การที่ผลการวิจัยปรากฏผลออกมาเช่นนี้ อาจจะเนื่องมาจากประการแรก กลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิงอยู่ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่ต้องการยอมรับจากสังคม จำเป็นต้องสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น ช่วยเหลือสังคมเท่าที่จะทำได้ เป็นต้น อีกประการหนึ่ง เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของ มาสโลว์ (Maslow, 1986 : อ้างถึงใน พรณี, 2528) พบว่า ค่านิยมทางสังคมจัดอยู่ในความต้องการขั้นพื้นฐาน (ขั้นที่ 1-4) ซึ่งมนุษย์ขาดไม่ได้ นั่นคือ 1) ความต้องการทางด้านร่างกาย 2) ความต้องการความปลอดภัย 3) ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ 4) ความต้องการเห็นตนเองมีคุณค่า ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วขั้น 2-4 ก็อยู่ในขอบข่ายของค่านิยมทางสังคมนั่นเอง

ตารางที่ 9 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของบิดากับคะแนนค่านิยมแต่ละด้าน

ค่านิยม						
อาชีพของบิดา	ทางวิชาการ	ทางเศรษฐกิจ	ทางสุนทรียภาพ	ทางสังคม	ทางการเมือง	ทางศาสนา
รับราชการ	.0734	-.0446	.0899	-.0442	-.0902	.0031
รับจ้าง	-.0053	-.0108	.0346	-.0198	.0298	-.0066
ค้าขาย	-.0187	-.1049	.0811	.0723	.0626	-.0625
กลีกรรม	-.0636	.1350**	-.1639**	-.0306	.0383	.0441
กรรมกร	.0501	-.0300	.0502	-.0228	.0366	-.0534
ทำงานในบริษัท	-.1031	-.0337	-.0031	.0074	.0165	.1033
ทำงานในโรงงาน						
อุตสาหกรรม	-.0754	-.0491	.0800	.0326	-.0167	.0201
อื่น ๆ ¹	.1179*	.0473	-.1089	.0876	-.1155	-.0396

* $p < .01$ และ ** $p < .001$

¹ หมายถึง อาชีพอื่น ๆ ที่ไม่ใช่อาชีพ 7 ประเภทดังกล่าว

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่า อาชีพอื่น ๆ ของบิดามีความสัมพันธ์กับค่านิยมทางวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และอาชีพกลีกรรมมีความสัมพันธ์กับค่านิยมทางเศรษฐกิจและค่านิยมทางสุนทรียภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 10 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของมารดากับคะแนนค่านิยมแต่ละด้าน

ค่านิยม						
อาชีพของมารดา ทางวิชาการ ทางเศรษฐกิจ ทางสุนทรียภาพ ทางสังคม ทางการเมือง ทางศาสนา						
รับราชการ	.0632	-.0516	.1365*	-.0971	-.0715	.0333
รับจ้าง	.0719	-.0225	-.0293	.0611	-.0826	.0164
ค้าขาย	-.0539	-.0469	.0884	.0588	.0390	-.0881
กลีกรรม	-.0138	.1101	-.2086**	-.0296	.0448	.0845
กรรมการ	.0542	-.0640	.1117	-.0723	-.0015	.0190
ทำงานในบริษัท	-.0094	.0194	.0062	.0153	-.0404	.0030
ทำงานในโรงงาน						
อุตสาหกรรม	.0360	-.0043	.1145	-.1006	.0244	-.0091
แม่บ้าน	-.0424	-.0689	.0309	.0207	.0298	-.0045
อื่น ๆ	-.0251	.0363	-.0707	.0824	.0106	-.0429

* $p < .01$ และ ** $p < .001$

¹ หมายถึง อาชีพอื่น ๆ ที่ไม่ใช่อาชีพ 8 ประเภทดังกล่าว

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่า อาชีพรับราชการของมารดามีความสัมพันธ์กับค่านิยมทางสุนทรียภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และอาชีพกลีกรรมมีความสัมพันธ์กับค่านิยมทางสุนทรียภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากผลการวิจัยตารางที่ 9 และ 10 การที่ผลการวิจัยปรากฏออกมาเช่นนี้ อาจจะเนื่องมาจากเมื่อพิจารณาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อค่านิยม ดังที่ จรินทร์ (ม.ป.ป.) กล่าวว่า "... บ้านเป็นแหล่งที่สำคัญในการปลูกฝังค่านิยมให้แก่เด็ก พ่อ แม่ มีค่านิยมอย่างไร ก็จะถ่ายทอดค่านิยมเหล่านั้นให้แก่บุตร..." สอดคล้องกับ รัช (Ruch, 1953) ที่ให้ความเห็นไว้ว่า "... ค่านิยมจะเกิดจากประสบการณ์ชีวิตแวดล้อมในบ้านของบุคคล เช่น ถ้าเด็กที่เติบโตมาจากครอบครัวที่มีพ่อแม่ชื่นชมกับการเสียสละและการบริการสังคม เด็กก็จะรับเอาค่านิยมของพ่อแม่เป็นของตน..." และสมบัติ (2520) กล่าวว่า "...สิ่งแวดล้อมต่างๆ ในแต่ละสมาคม ครอบครัวจะมีการปกครอง มีระเบียบวินัยที่ต่างกันออกไป ดังนั้นผลที่ปรากฏออกมาจึงทำให้ผู้สืบทอดพฤติกรรมมีส่วนคล้ายตามชุมชนนั้นจนเกิดค่านิยมในด้านต่าง ๆ ขึ้นในที่สุด..." นอกจากนี้ จรินทร์ (ม.ป.ป.) กล่าวว่า "...อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ สิ่งเหล่านี้มีส่วนต่อค่านิยมที่จะเกิดขึ้นในตัวเด็กเป็นอย่างมาก..." ด้วยเหตุนี้จึงอาจทำให้ผลการวิจัยปรากฏออกมาในลักษณะดังกล่าว